

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Střední průmyslová škola strojnická Olomouc
tř.17. listopadu 49**

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu
„Výuka moderně“**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205

Šablona: VI/2

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 13

Název: Životní pojištění

Jméno autora: Ing. Miroslava Špičáková

Předmět: EKONOMIE

Jazyk: čeština

Klíčová slova: životní pojištění, úraz, smrt, invalidita, pojistná částka, příklad, investiční, riziko.

Cílová skupina: studenti středních škol

Stupeň a typ vzdělání: odborné vzdělání

Očekávaný výstup: Student získá povědomí o tom co je životní pojištění a za jakým účelem a proč je vhodné tento produkt uzavřít.

Metodický list/anotace

V současné době patří životní pojištění mezi hlavní produkty, které zabezpečují fyzickým osobám stále stejný komfort i v případě, že dojde k nějaké rizikové situaci. Studenti získají přehled o základních podmínkách životního pojištění. Na základě příkladů, jsou jednotlivé oblasti životního pojištění přiblíženy.

U studentů je vhodné nejprve zjistit, jaké mají povědomí o životním pojištění, jaké znají informace. Studenti mohou simulovat a porovnat pomocí internetu nabídky jednotlivých společností na základě zadaného příkladu a vybrat tu nejlepší z nich. Výběr mohou odůvodnit.

Zpracováno: 13.11.2012

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění může mít několik podob. Jeho základní prioritou je ochránit před následky neočekávaného úmrtí pojištěné osoby. Mimo to může působit i jako spořicí nebo investiční nástroj podle typu produktu a podílu rizikové, spořicí či investiční složky. Životní pojištění by mělo být důležitou součástí osobního pojištění každého ekonomicky činného člověka, který potřebuje zajistit své blízké. Naopak, pokud toto zajištění nepotřebuje, je životní pojištění zbytečné. Existuje několik typů životních pojištění, každý typ je vhodný pro jinou skupinu občanů. (1)

Riziko smrti

Smrt je riziko, které ohrožuje každého z nás, bez ohledu na věk nebo aktuální zdravotní stav. Bohužel mnohdy přichází velmi nečekaně. Zajistit své blízké pro případ vaší smrti je velmi důležité zejména v případě, že je na vás rodina finančně závislá. Pokud jste si bydlení pořídili na hypotéku či čerpáte úvěr, splácíte leasing, jsou vaše závazky vysoké a v případě vaší smrti by se rodina dostala do velmi tíživé finanční situace. Zabezpečit riziko vaší smrti si primárně klade za cíl životní pojištění, a to v rámci všech nabízených variant tohoto produktu. V případě vaší smrti bude pak obmyšleným osobám vyplaceno pojistné plnění ve výši sjednané pojistné částky pro případ smrti.

Modelový příklad: 32letý muž, pracovník ve státní správě, má plat 35 000 Kč měsíčně. Uzavře životní pojištění s pojistnou částkou na smrt 1 200 000 Kč. Oprávněnou osobou je manželka. Celkové měsíční pojistné činí cca 1 000 Kč. Po 6 letech trvání pojištění zemře v důsledku autohavárie. Manželce, která je v tu dobu na mateřské dovolené spolu se dvěma dětmi, vznikl nárok na vyplacení částky 1 200 000 Kč, která jí pomůže nenadálou situaci řešit. Sice jí manželka nenahradí, ale rodina bude ekonomicky soběstačná.

Modelový příklad: 40letá žena, prodavačka, plat 15 000 Kč, splácí úvěr ze stavebního spoření ve výši 3000 Kč měsíčně (celková výše úvěru je 250 000 Kč). Nemá uzavřeno životní pojištění, má sjednáno pouze úrazové pojištění s tímto rozsahem: pojistná částka pro případ smrti úrazem 200 000 Kč, trvalé následky 500 000 Kč. Měsíční pojistné je 180 Kč. Ve 43 letech je jí diagnostikována leukémie, v jejímž důsledku zemře. Pozůstalí budou muset bohužel doplatit úvěr ze stavebního spoření. Pojistná částka pro případ smrti nebude vyplacena, neboť v rámci úrazového pojištění je kryto jen úmrtí v důsledku úrazu a ne nemoci.

Jak by měla být rizika pro takovou pojistnou událost nastavena optimálně?

Paní si měla uzavřít například rizikové životní pojištění na dobu 10 let (doba shodná s dobou splácení úvěru) s pojistnou částkou na smrt ve výši 250 000 Kč, za které by zaplatila 150 Kč měsíčně. (2)

Když pojišťovna vymýšlí, kolik si za jaké (při)pojištění řekne, její matematici se snaží na základě dat a statistik co nejlíp zjistit, kolik asi bude vyplácet na pojistném plnění. Započítá náklady a připočítá marži, na základě průzkumů a úvah o tom, kolik jsou klienti ochotni zaplatit. A leckdy jsou ochotní platit i za to, co se – nevyplatí.

Připojištění úrazu

► Trvalé následky

Velmi oblíbené je úrazové připojištění. Lze ho nalézt na naprosté většině smluv k životnímu pojištění nebo i samostatně. Dalšími častými zástupci úrazového (při)pojištění jsou pojištění trvalých následků úrazu, denní odškodné či pojištění doby nezbytného léčení úrazu, s hospitalizací i bez ní.

Připojištění s názvem trvalé následky úrazu se používá jako levnější alternativa k připojištění pro případ invalidity z jakýchkoliv příčin (o něm víc níž). Následky na zdraví (tedy ohrožení schopnosti získat příjem prací) nemusí ovšem mít příčinu jen v úrazu – jedná se tedy o zcela zřejmou výluku nemocí, obdobně jako jsme o tom psali v minulém článku u smrti úrazem a smrti z jakýchkoli příčin. Díky tomuto omezení se lze dostat na velmi zajímavou cenu a za desítky až stovky korun se pojistit na řádově stovky tisíc, v případě progresse i miliony korun. Toto připojištění se tedy vyplatí, ačkoli pravděpodobnost, že skončíte v invaliditě v důsledku úrazu, rozhodně není závratně vysoká.

Podle Statistické ročenky České správy sociálního zabezpečení bylo v roce 2010 (data za loňský rok ještě nejsou dostupná) přiznáno mužům celkem 6226 invalidních důchodů 3. stupně, z toho pouhých 338 jich vzniklo v důsledku úrazu; ženám bylo přiznáno 4262 invalidních důchodů třetího stupně, jen 93 následkem úrazu. Invalidita 3. stupně tedy vzniká jako následek úrazu jen v asi čtyřech procentech všech případů; u ostatních stupňů invalidity je to podobné. Sluší se připomenout, že z připojištění trvalých následků úrazu se může plnit i při poměrně malém tělesném poškození (zpravidla od 10 procent, ale také už od 0,001 procenta), u jakého vůbec nemusí vzniknout nárok na invaliditu. Já však doporučuji variantu s co nejvyšší spodní hranicí plnění, tj. od 10, ale klidně až od 25 procent tělesného poškození.

Příklad: Pan Novotný přišel při řezání dřeva o pravou ruku. Naštěstí si platil úrazové připojištění; za pojistnou částku ve výši jeden milion korun s plněním od desetiprocentního poškození platil 55 korun měsíčně. Jeho úraz byl „oceněn“ jako 40procentní poškození, z připojištění mu tedy pojišťovna vyplatila plnění 400 tisíc korun. Kdyby měl pan Novotný sjednané progresivní plnění (a připlatil si dvacet korun měsíčně), dostal by 800 tisíc korun.

Připojištění na dobu léčení úrazu, denní dávky při pobytu v nemocnici

Podobné je to i u připojištění doby léčení úrazu, které opět jen zužuje připojištění pro případ pracovní neschopnosti z jakýchkoliv příčin (občas dokonce i bez nutnosti být práce neschopným). Denní odškodné, respektive doba nezbytného léčení úrazu je poměrně jednoduché připojištění. Podobně jako u trvalých následků, existuje k tomuto připojištění podrobná tabulka, která stanoví maximální pojistné plnění pro ten který úraz. Pojišťovny se tak brání proti pojistným podvodům, kdy se pojištěný domluví s lékařem a uměle dobu léčení prodlouží. To často vede k překvapení, jak nízké je plnění z tohoto připojištění; pro případ komplikací je možné sice plnění navýšit, ale často jen o málo, třeba o pětinu.

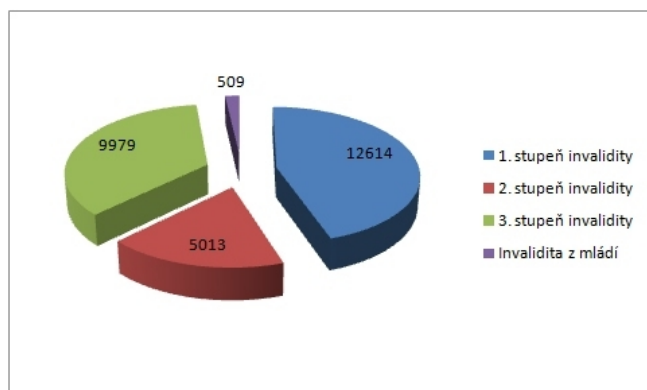
Příklad: Pan Novotný měl sjednané i toto připojištění, na částku dvě stě korun denně, platil za něj 80 korun měsíčně. V pracovní neschopnosti byl 90 dní, pak zase nastoupil do zaměstnání. Podle tabulek pojišťovny se amputace ruky léčí maximálně 16 týdnů, plní se však z nižší hodnoty, proto z pojišťovny obdržel 18 tisíc korun.

Pojištění pro případ invalidity

System tří stupňů invalidity je poměrně nový, funguje od roku 2010.

Podle současné právní úpravy existují celkem tři stupně invalidity – první, druhý, třetí a pak ještě jaksí navrch třetí s bezmocností. Pojištění pro případ invalidity se však zpravidla sjednává pouze pro třetí stupeň. Celkem se za rok 2010 přiznalo 28 115 nových invalidních důchodů, jejich rozložení podle stupňů najdete vpravo v grafu. Invalidita třetího stupně předpokládá pokles pracovní schopnosti o alespoň 70 procent. Pokles pracovní schopnosti určí posudkový lékař podle tabulek příslušných tabulek, pokud byste se chtěli podívat, o kolik podle státu to které poškození snižuje vaši schopnost pracovat.

Invalidní důchody přiznané v roce 2010

Některé pojišťovny státní definice invalidity a její odstupňování neuznávají a mají vlastní, která může být i přísnější, i benevolentnější, každopádně musí být součástí pojistných podmínek a je vhodné si ji pročíst.. Podobně jako u některých denních dávek je u nižších stupňů invalidity omezena výplata pojistného plnění výdělkem, který se obvykle zjišťuje až v době pojistné události (tedy nikoliv při sjednávání pojištění), toto opatření slouží jako prevence před pojistnými podvody. Pakliže by příjmy nedosahovaly určité úrovně, může pojistitel snížit pojistné plnění – a vzhledem k tomu, že tato informace je uvedena v pojistných podmínkách, a pojistník ji tedy měl znát, rozdíl zaplaceného pojistného se nevrací.

Toto připojištění nepatří k nejlevnějším, ale rozhodně se vyplatí a spolu s trvalými následky úrazu by nemělo chybět na žádné smlouvě životního pojištění.

Příklad: Pojištění pro případ invalidity měl i pan Novotný, kterému v důsledku amputace pravé ruky poklesla dle ohodnocení posudkového lékaře pracovní schopnost o 40 procent, a stal se tedy invalidním důchodcem 1. stupně. Byla mu vyplacena pojistná částka pro tento stupeň ve výši 210 tisíc korun, na kterou si k připojištění invalidity vyšších stupňů připlácel pouhých 10 korun měsíčně.(3)

Zdroj:

1. <http://www.mesec.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/pruvodce/>
2. <http://www.mesec.cz/clanky/vyznejte-se-v-rizikovem-zivotnim-pojisteni/>
3. <http://www.penize.cz/urazove-pojisteni/232171-uraz-nemoc-pojisteni-co-se-nevyplati>